books2ebooks.eu

Sverige. Kungl. Maj:t
Fougt, Henric

Swea konunga-försäkran. Cum gratia & privilegio s:æ r:æ maj:tis. Stockholm, tryckt, hos Henr. Fougt, 1772. Huset n:o 104 på Stora Nygatan.

Stockholm
1772

e-böcker från ditt bibliotek av
eBooks on Demand

digitaliserad av
Kungliga Biblioteket
National Library of Sweden

EOD – Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 10 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
- Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
- Skriv ut enstaka sidor eller hela boken.
- *Sök*: Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
- *Klipp & klistra*: Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken. EOD erbjuder åtkomst till digitaliserade dokument enbart för personlig, icke-kommersiell användning. För annan användning vänligen kontakta biblioteket.

- Villkoren på svenska: http://books2ebooks.eu/odm/html/nls/sv/agb.html

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 30 bibliotek från 12 europeiska länder denna service.
Mer information finns tillgängliga via http://books2ebooks.eu

Twea KONUNGA-Försäkran.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STOCKHOLM,
Tryckt, hos HENR. FOUGT, 1772.
Huset N:o 104 på Stora Nygatan.

4 Mars 1772

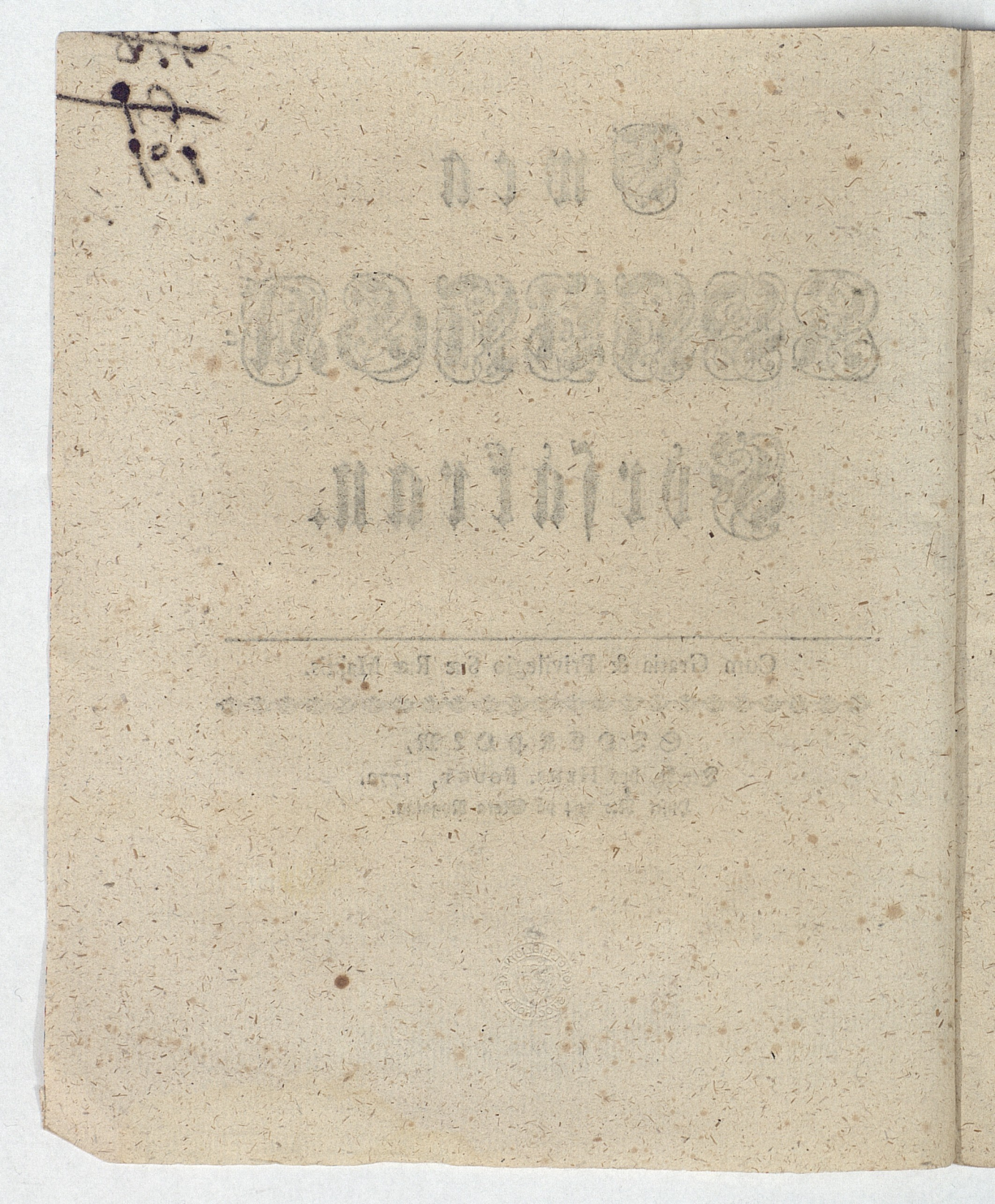

VI GUSTAF, med Guds Nåde, Sweriges, Göthes och Wändes Konung, ꝛc. ꝛc. ꝛc. Arfwinge til Norrige, Hertig til Schleßwig Hollstein, Stormarn och Ditmarschen, Grefwe til Oldenburg och Delmenhorst, ꝛc. ꝛc. ꝛc.

Göre weterligt: At allthenstund igenom then Högsta Gudens försyn och skickelse Wi, i förmågo af Riksens Ständers fastställdte Successions-Ordning, efter Högstsalig Hans Kongl. Maj:t Wår Högtälskelige Herr Fader ADOLPH FRIEDRICH, Glorwördig i åminnelse, äre på then Kongl. Swenske Thronen upstigne; Förthenskull, jämte thet Wi med wördnad emottage af then Högstas hand thetta Wårt dyra Kall och Ämbete, hwarwid Wi redan afgifwit Wår Försäkran, tecknad under Wår utrikes resa i Paris then 15 Martii nästledit år 1771, utfäste Wi Oß ännu ytterligare och på thet kraftigaste, at Wårt alfwarliga och högsta upsåt städse wara och framgent förblifwa skal, Riksens wälgång och förkofring efter yttersta förmågo, som Gud then Aldrahögsta Oß förlånandes warder, i alla måtto befrämja och oafbrutit Regeringen föra; samt efterföljande skäliga förbindelser heligt och obrottsligen at hålla, efterlefwa och fullborda.

§. 1.

Som Wi uti then rena Ewangelisk-Lutherska Läran icke allenast äre födde och upfostrade, utan ock om theß Gudomeliga sanning öfwertygade; Så utlofwe och försäkre Wi, at igenom Guds Nåd intil Wår dödsstund therwid ständigt förblifwa, samt låta Wåre Lifs-Arfwingar, som Gud Oß med

Hennes Maj:t Wår Högtälskeliga Gemål förlänandes warder, uti samma Christeliga Lära upfostra, så at Wi, enligt then år 1720 upråttade och fastställde Regerings-Formen, bibehålle then rena och oförfalskade Ewangeliska Religionen, som är grundad uti the Prophetiska och Apostoliska Skrifter, förteligen författad uti then oförändrade Augsburgiska Bekännelsen, samt i Libro Concordiæ förklarad, och sedan år 1593 uti Upsala möte af alla Rikens Ständer samtyckt och antagen, til hwilken, efter Konung GUSTAF then 1:stes Arfförening med Riket, alle Theß Successorer, Sweriges Konungar, såsom til en Fundamental-Lag, förbundne äro.

Wi lofwe ock theßlikes, at wilja handhafwa och beskydda samtelige Rikets Inbyggare wid förenämnde Christeliga Religion, Guds rena och klara ord, och the Högwärdige Sacramenternes rätta och sanfkyldiga bruk, på lika och enahanda sätt, som thermed warit uti slutet af Konung GUSTAF then 1:stes och början af Konung JOHAN then 3:djes Regements tid, och enligt hwad sedan uti Upsala Möten år 1593 och år 1693 förmedelst allmänna och enhälliga slut therom gilladt och bekräftadt blifwit; Och skole Wi then förbemälte Ewangeliska Läran uti en oföränderlig renhet bewara, emot alt kätteri och uppenbardt wåld redeligen förswara och beskydda, samt thertil, enär thet ärfordras, hafwa Lif och Blod ospardt.

§. 2.

Ingen af annan Religion än then som förbenämnd är, eller af sådan, som är med willofarser besmittad, mindre någon som känd är för uppenbar ogudaktighet, atheisteri, fritänkeri och gudlöshet, skall brukas i något Rikets Ämbete eller

eller Tjenst, antingen i Råd, i Collegier, wid Wårt Hof, på Slott och Fästningar, i Land och Städers styrsel, hwarken i högre eller lägre kall och syslor: Icke eller skola sådane någonsin lidas uti Prediko-Ämbetet och wid Scholæ-wärket til ungdomens handledande och uptuktan. Således skall och ingen, som finnes wara af annan Lära än uti föregående §. beskrifwen står, förordnas eller brukas til Biskop, Superintendent, Hof-Predikant, Professor wid Academierne, Lector wid Gymnasierne, Kyrkoherde eller Comministers i Städerne eller på Lands-bygden, Scholæ-Mästare eller i andre Läro-Ämbeten til ungdomens och åhörares underwisning, thet ware sig i Barne-Scholar eller enskildte hus; Så at Guds Heliga Ord och wår Sanna Lära i Fäderneslandet och the underliggande Provincier må ren och oanfägtad och i en stadig enighet, til Guds namns åra, Församlingens upbyggelse samt Rikets wälfärd, århållen warda.

§. 3.

Hwad sålunda föreskrifwit är, wele Wi i Riket och thes underliggande Provincier hålla och handhafwa, samt ej något sielfswåld enom eller androm tilstädja emot Förordningarne, särdeles 1655 års Religions-stadga och Kyrko-ordningen; Och böra förthenskull alle Rikets Ämbetsmän, högre eller lägre, så å Landet som i Städerne, therå hafwa et flitigt och noga inseende; Så at all ting igenom Guds Nådiga Försyn må förblifwa uti thes rätta lag. Skulle någon utbrista i försmädelse emot Gud och Wår Christeliga Lära, skall med then samma, utan anseende til Personen förfaras efter allmän Lag.

§. 4.

Ifrån Riket wele Wi icke afsöndra eller afslåta något Furstendöme, Land, Län, Fästning, Slott och Gods eller något af Rikets drätsel, genom arfsskifte, donationer eller förläningar, på thet Swea Rike med theß underliggande Provincier ej måge delas eller förswagas, utan alltid under then Regerande Konungen förblifwa en kropp tilhopa; Hwarföre hwarken åt Arf-Furstarne Wåre kåre Bröder, Prints CARL och Prints FRIEDRICH ADOLPH, eller åt Wåre manlige Lifs-Arfwingar, om Gud Oß några med Wår Högtälskeliga Gemål förlånandes warder, några Furstendömen eller Länder skola anslås, ej eller The mer än Wi, Sig några Frälse-gods eller annan jord tilhandla; Utan måste The, jämwål och Printseßorne, låta sig nöja med then stat och underhåll i penningar, som med Riksens Råds och Ständers samtycke Them kan tillagdt warda; Och Printseßorne, tå The träda uti giftermål, med then wanliga Brudskatt The tå böra erhålla. Arf-Furstarne CARL och FRIEDRICH ADOLPH, som til then ålder komne äro, at The kunna göra Oß och Riket nyttig tjenst, och efter Theras gångne Ed, Oß och Riket med tro och huldhet förbundne äro, skola sig therifrån än widare icke undandraga, utan i Rikets wärf och förrättningar nyttjas och brukas, på så lång tid och på sätt som Wi med Riksens Ständer finna nödigt och bäst wara.

§. 5.

Såsom Wi inför Gud äre förpligtade, at låta Oß Swea Rikes goda styrsel samt Wår och Ständernes rätts bibehållande framför alt om hjertat wara: Jämwål och städse äre benägne, at altid instemma med Riksens Ständer, såsom

som magtägande nu och framdeles, at göra sådane beslut, Stadgar och Förordningar om Sig och Riket, som the pröfwa tjenlige til thet allmänna bästa samt theras frihet, säll- och trygghet; Altså försäkre Wi härmed allmänneligen och uppenbarligen, at wilja utöfwa then Konungsliga Magt, som Oß updragen är, efter ytterste förmågo til at befordra Rikets allmänna samt hwars mans enskildta trefnad och wälgång, och således grunda Wär myndighet med mildhet och rättwisa uti Undersåtarnes hjertan; såsom ock at styra och regera efter Riksens Lag, Stadgar och Beslut, then år 1720 författade och fastställdte Regerings-Form samt thenne Wår Försäkran.

§. 6.

Wi betyge förthenskull, likasom Riksens Ständer, et rättwist misshag och en billig afsky för thet oinskränkta Konungsliga enwäldet, eller then så kallade Souveraineteten: Och på thet et så skadeligt och för Riket förderfweligt Regerings sätt, nu och i tilkommande tider, aldrig mera må kunna påtänkas, mindre i Riket införas: Förklare Wi, åfwensom Riksens Ständer thet gjordt hafwa, then böra wara Kongl. Thronen förlustig, samt anses såsom en Riksens Fiende, hwilken antingen genom uppenbardt wåld eller förborgade stämplingar skulle wilja sig til enwäldig uphäfwa, och bör then eller the, en eller flere, såsom Wåre och Rikets hädiskaste fiender samt Fäderneslandets argaste förrädare, utan all näde anses och afsträffas, hwilken eller hwilka, lönliga eller uppenbarliga, eller under hwad sken thet wara må, söker eller söka thet oinskränkta enwäldet åter at införa, wägen thertil bana, eller Riksens Fundamental-Lagar at rubba, eller thertil anledning gifwa.

Som

Som ock ingen til något Ämbete, tjenst eller förwaltning i Riket eller theß underliggande Länder komma skall, then ther icke förut med liflig Ed, efter thet utsatte Formulaire har afswurit sådant förderfweligt, emot Landets bästa och wälfärd stridande Enwälds-Regemente.

§. 7.

Wärt Rike wele Wi, enligt Regerings-Formen, styra och regera med och således icke utan, mindre emot Rikens Råds råde; til hwilken ända ej eller några andre saker skola uti Cabinettet til afgörande företagas, än the som uti Regerings-Formens 20 §. och i Cancellie Ordningen nämnde äro; Och må ingen, wid hårdt answar, understå sig inför Oß annorledes at föredraga något mål, af hwad art och beskaffenhet thet wara må; utan böra alla öfrige ärender i sittjande Råd öfwerwägas, och ther efter fläste rösterne afgöras. Wid samma answar bör ock af them, som ärenderne föredraga skola, thet agtas, at inga Cabinets saker blifwa i Rådet föredragne, likmätigt 20 §. i Regerings-Formen; För öfrigt wele Wi icke blifwa någon ogunstig eller med wederwilja uptaga, fast än icke alt thet som säges wore Oß behageligt; mycket mindre illa uttyda om icke alt nådde then påsyftade wärkan: Men om emot förmodan något medelst Rikens Råds omröstning, emot Regerings-Formen, Rikens Lag och Ständernes rätt- och friheter ske eller företagas skulle, så blifwa the therföre Rikens Ständer answarige.

§. 8.

Uti Riksdagsmanna Wal wele Wi intet inträng göra eller tillåta, utan them som sådant göra med högsta onåde anse

anse. Rikſens Ständer äga ock oförkränkt frihet, at wid Risdagarne utwälja theras Secrete-Utſkott och öfrige Deputationer. Sammalunda tilkommer ock Ridderſkapet och Adelen ſelfwe at utnämna Landt-Marſkalken, och alla the öfriga Ståndén Theras Talemän: Och emedan Bonde-Ståndet behöfwer en ſom förer pennan wid Riksdags ſyſſlorne; ſå kunna Talemännen af alla fyra Ständen träda tilſamman, och thertil utwälja någon, ſom ſamma förrättning ſig åtager; Dock mäſte ingen Secreterare emot hela Ståndets wilja them påtwingas. Wi förſäkre åfwen, at wid Riksdagar och Ständernes ſammankomſter ej göra något intrång uti theras öfwerläggningar; Them inga andra propoſitioner föreſtälla låta, än the ſom af Oß med Råds Råde utfärdas, och ej eller någon af them tilräkna eller til miſstycke taga hwad ſamtal, rådſlag och ſlut therwid förefalla och belefwas kunna; Utan förklare härmed, at wilja hafwa en allmän ynneſt, benägenhet och kärlek för Rikſens Ständer, ſå at alt hwad hwar och en, af Patriotiſk ömhet för thet allmänna bäſta, ſig kan hafwa yttradt eller yttrandes warder, ingalunda ſkall lända honom til men och förfång; Utan wele Wi faſt häldre wid alla tilfällen ſådane nitälſkande Män med nåd och ynneſt ihogkomma och belöna. Inga wid Riksdagar hållne Protocoller hwarken uti Ständen eller Secrete-Utſkottet och Deputationerne ſkola af Oß utfordras; utan mäſte the på ſina behörige ſtällen uti godt förwar orubbade ligga. Skulle ock någon Riksdagsman, under Rikſens Ständers ſammanwaro, af en eller annan med ord eller gärning antaſtas eller illa handteras; ſå bör ſådant med Edsöres pligt anſes och ſtraffas; Ej eller må någon Riksdagsman uti häkte inmant warda för andre och mindre förbrytelſer, än antingen tå han ſig emot Duels

Placatet förfedt, eller ock å färsk gärning och flyende fot warder tagen för sådane grofwa brott som döds straffet förtjena; Hwarom Ständerne genaft behörig kundskap gifwes med mera, som Riksdags-Ordningen til Rikens Ständers fri- och rättigheters bibehållande stadgar.

§. 9.

Med Rikens Råds wal och kallelse skall förhållas på sätt, som 12. §. i 1720 års Regerings-Form och Kongl. Förordningen til Lagarnes behörige wärkställighet af then 12 November 1766 föreskrifwer. Præsidenten i Cancelliet utnämnes på thet sätt, som Rikets Ständer wid 1751 års Riksdag therom särskildt fastställt; Men Öfwerste-Marskalken förordne Wi i sittjande Råd, dock utan omröstning.

Hwart och et Ämbete wele Wi hålla i sin laga och tilbörliga heder och wärde, samt tjensterne i Riket, til friheteus så mycket säkrare bibehållande på följande sätt utdela: Alla högre Ämbetens bortgifwande, ifrån och med Öfwerstar til och med Fältd-Marskalkar och theras wederlikar, tillkommer Oß uti sittjande Råd efter et af Rådet upprättadt behörigt förslag; The förtrolighets Ämbeten dock undantagne, hwarom af Rikens Ständer särskildt förordnadt är. Med Sändebuds och Minister förslående och utnämnande förfares efter Regerings-Formen och Cancellie-Ordningen. The mindre tjenster förgifwas uti Cabinettet i twenne Rikens Råds närwaro, efter wederbörande Collegiers och Ämbetsmäns förslag. Wid Militaire-Staten förhålles med förslagerne efter Högstsalig Konung CARL then XII:tes förordnande af then 6 November 1716. Skulle Wi finna för godt at gå från förslaget och nämna någon annan, åligger thet Rik-

Rikſens Råd, efter Lag, inför Protocollet ſig theröfwer at utlåta. Sammaledes bör ock, wid the tilfällen tå någon blifwer uti Cabinettet utom förſlag nämnd til en ledig beſtällning, målet i Rådet föredragas och, thereſt en ſådan beſordran ſkulle finnas ſtridande emot Sweriges Lag och Regerings-Form och lända andre redelige och wälförtjente underſåtares wälfärd och förtjenſt til förfång, wele Wi låta Rikſens Råds tankar och utlåtelſer, efter ſkäle rötterne hos Oß gälla, och någon annan thertil utnämna, emot hwilken ingen ſlik ärindran kan anföras; Och ſkall wid tjenſternes beſättande ſå under Civil ſom Krigs Staten til Lands och Wattn endaſt anſes perſonernes beprófwade ſkickelighet, ärfarenhet och förtjenſt, och hwilka igenom Studier, Krigs förrättningar och flere nyttige wettenſkaper gjordt ſig til ihugkomſt och framſteg wärdige, och ſärdeles therpå agt haſwas, at til hwart och et Ämbete inge andre ſättas, än the ſom til thet ſlags ſyſſor tjenlige äro och all nödig kunſkap haſwa: Men ingens förwärfwade gunſt, caractere, Ståndoch anſeende må lända til beſordran uti Rikets Ämbeten och ſyſſor, hwartil ſkickelighet, förtjenſt och ärfarenhet fordras; Utan bör therwid Regerings-Formens 40 §. endaſt tjena til obrotslig efterlefnad, ſamt ofwannämnde Kongl. Förordning af then 12 November 1766, ſå hwad Ämbetens och tjenſters förgifwande widkommer, ſom i alt annat noga i agttagas.

§. 10.

Ingen ſkal utan föregången och wid Laga Domſtol anſtäld ranſakning, eller theras beprófwande, ſom thertil efter Förordningarne rättighet äga, på någon tid afhållas från theß Ämbetes wärkeliga förrättande, ej eller utan Laga dom

affättas. Så skal och ingen emot sin wilja flyttas til någon annan tjenst och Ämbete; dock at härunder icke begripas Wäre utrikes Ministrer, eller the, om hwilkas syßlor, i anseende til theras särskildta beskaffenhet, annorlunda förordnat är.

§. 11.

Rikens Ständer samt hwar Swea Rikes undersåte wele Wi bibehålla wid Sweriges beskrifne Lag, theras rätt och friheter, förmåner och Privilegier, sådane som the äga, nu eller framdeles Lagligen kunna få; så at the therwid oförkränkte handhafwas: skolandes inge Privilegier, et helt Ständ angående, utan samtelige Ständernes wetskap och samtycke utgifwas och meddelas: ej eller något Ständs Privilegier, utan alla fyra Rikens Ständers enhälliga samtycke widröras och förändras: Wi wele ock föranstalta låta, at alt hwad för hwart och et Ständ är resolverat, måtte utan förtydning wärkställas.

§. 12.

Rikens medel, til större och mindre summor, utom Ständernes författade Stat, skola disponeras med Råds råde och efter behörigt omröstande; hwarwid all möjelig sparsamhet i agttages, så at utgifterne altid lämpas efter inkomsten.

§. 13.

Wi förbinde Oß, inge främmande och utländske, thet ware sig Furstar, Printsar eller andre Personer, här uti Riket, utom Rikens Råds råde eller Ständernes samtycke, at

at indraga eller naturalisera, utan skola endast och allenast infödde Swenske män och undersåtare brukas uti Rådet och alle andre Rikens tjenster, ware sig wid Hofwet eller annorstädes.

§. 14.

Utom Rikens Ständers wetskap och samtycke wele Wi icke, undantagandes til Rikets försvar wid påkommande fejd, begifwa Oß utur Swea Rike och theß gräntsor på längre eller kortare tid. The Kongl. Printsar och Printsessorne skola ej resa utrikes eller träda uti ägtenskap utan Wår och Rikens Ständers wetskap och samtycke, men theresf emellan Riksdagarne Theras eller Rikets synnerlige angelägenhet och wälfärd sådant fordra skulle, så at thet ej tålte drögsmål til theß Ständerne hinna sammankomma, wele Wi med Råds råde therom sluta och förordna. Skulle ock genom arf, eller på annat sätt, något utrikes Land, Furstendöme eller Herrskap Oß tilfalla, skal Riket theraf hafwa wärkelig förmån och nytta at förwänta, och Wi thet ej annorlunda emottaga, än at Wi äntå, enligt 1604 års Norrköpings Arfförening uti Swerige ständigt wele boende blifwa och Wår Regering föra.

§. 15.

På thet alla ärender, som uti Rådet efter pluraliteten äro afgjorde, måge genast och utan drögsmål utfärdas; så böra Rikens Råd, i fall Wi wore med sjukdom besvärade, hindrade eller frånwarande, äga magt Expeditionerne at underskrifwa, hwilka så gällande wara skola, som woro the af Oß underskrifne.

§. 16.

Then arfsrätt til Sweriges Krona, som Swea Rikes Ständer, genom theras förening af then 23 Junii 1743, tillagt Wår Högstsalige kåre Herr Fader, Konung ADOLPH FRIEDRICHS, Glorwyrdig i åminnelse, Manlige Bröst-Arfwingar, Arfwinge efter Arfwinge, skal ej annorlunda uttydas, än orden i nyßnämde Förening i bokstafwen lyda.

§. 17.

Intet Krig eller Örlog skole Wi begynna; ingen ny Lag göra eller Ständerne påtränga, ej eller någon gammal och wedertagen Lag förwandla eller afskaffa, förutan Rikens Råds råde samt Ständernes ja och samtycke; ej eller thy förutan några Förbud eller Påbud utgå låta eller Ordningar göra, som menige Riket angå, thet ware sig med Krigs-hjelper, Gärder, Tullar eller andre Pålagor, utskrifningar eller andre allmänna beswär. Enär en ordning wederbörligen fastställd är, eller förbud och påbud lagligen skedt; så wele Wi thet icke förändra och upphäfwa och någrom någon enskild frihet theremot tilstädja, widare än hwart och et Ständ allmänt kommer at njuta; icke eller någon Ständernes Bewillning widare eller på längre tid uttyda, än i sjelfwa bokstafwen lyder. Skulle ock någon inländsk eller utrikes fiende med härsmagt och uppenbara wåld oroa Riket och öfwerfalla theß gränsor; så skal sådant i rättan tid med Rikens Råds råde, utan at först afwänta Ständernes sammankomst, med then Högstas bistånd bemötas, Riket förswaras, fredas och frälsas, samt nödwändig och oundgängelig Gärd thertil utskrifwas til theß Rikens Ständer hinna sammankomma.

§. 18.

§. 18.

Rikſens Mynt i Guld och Silfwer wele Wi behålla til ſkrot och korn, ſom thet nu är, ſamt handhafwa förre gjorde mynt-ordningar; och ſåledes therutinnan ingen förändring göra, utan med Rikſens Råds råde och Ständernes ſamtycke. Likaledes confirmere och bekräfte Wi alle the af Wåre Glorwyrdige Företrädare, Swea Rikes Konungar, Banquen förundte Privilegier och förmåner, ſå at Banco-wärket hädanefter ſom härtils och alt ifrån theß förſta inrättning, kommer at ſtå under Ständernes egen och enſkildta wård och förwaltning, och för alt inträng hägnas.

§. 19.

Uti Ärke-Biſkops walet ſkola alla Dom-Capitlen i Riket, lika ſom Upſala Stift, hafwa ſine röſter; men wid the öfrige Biſkopars och Superintendenters utnämnande förhålles ſåledes: at the trenne ſom äga Stiftets mäſta vota bliſwa af Conſiſtorio föreſlagne, hwilka angelägna tjenſter med Råds råde beſättas; och ſkal them tilbörlig och laglig magt och myndighet, til theras Ämbetens rättmätiga utförande lämnad warda. Med Kyrkoherdarnes tilſättande wele Wi låta förbliſwa wid thet ſätt, ſom förr år 1680 warit hafwer, och år 1723, efter en tilförordnad Commiſſions underſökning om Präſtegälds egenſkap och natur faſtſtäldt bliſwit; hwaremot Biſkoparne och Conſiſtorierne ej måge göra Församlingarne något inträng. Wi wele ock Kyrkorne, Academierne, Gymnaſierne, Scholarne, Hoſpitalerne ſamt Barnhuſen widmagthålla och them wid theras Fundationer, anſlagne inkomſter och rättigheter handhafwa, och hwarken Sjelfwe therutinnan göra någon förändring eller tola andras egenwilliga in-

intrång: jämwäl Biskoparne, Superintendenterne, Professorerne, Probstar och Kyrkoherdar, Comministrarne i Städerne och på Landet, Scholæ-Betjente med the öfrige af Prästerskapet wid sine underhåll förwara, så at the sine Ämbeten förutan trångmål wäl utföra kunna. I lika måtto skole Wi befrämja hwad som kan lända til Dom- och andre Kyrkors samt Scholars och Hospitalers byggnad och upprätthållande.

§. 20.

Wi skole hålla hand-theröfwer, at alle stipendier antingen af fordna Sweriges Konungar eller private personer instiftade, icke emot instiftarens rätta mening samt Testamenternas tydeliga ord och innehåll, måge antingen dragas til andre behof eller annorledes administreras och utdelas. Särdeles wele Wi Sjelfwe icke tilägna Oß någon dispositon öfwer the stipendier, som af Kronan härflyta. Och ther några sådane dispositioner uti framledne Konungars tid skulle wara förelupne emot Testatorernes mening och Testamenternes innehåll; så skal sådant, enär med skäl theröfwer klagadt warder, ändras, och alt til sin rätta insticktelse bringas.

§. 21.

Städerne i Riket wele Wi, enligt 51 §. i Regerings-Formen, bibehålla wid theras fri- och rättigheter, och öfwer them hålla så kraftig hand, at the hwarken under någon förewändning til sin grund och warelse rubbas, uphäfwas och genom stridig förtydning ändras och kraftlöse göras, eller i wärkställigheten af eho thet wara må, få någon annan tillämpning, än the i sjelfwa bokstafwen fordra och tillåta: kommandes all förtydning och inbrott emot Städernes så en-

enskildte, som allmänne Privilegier och Kongl. Resolutioner at ådraga wederbörande alt thet answar, som Regerings-Form och Instructioner, jämte allmänna Lagen samt särskilte Förordningar i sådant fall utsätta. Likaledes wele Wi bibehålla Städerne wid theras rättighet, at til Borgmästare, Rådmans och Stads-Secreterare tjenster, sjelfwe få utwälja och föreslå the personer, som the thertil skickelige och förtjente finna, och at ingen utom förslag skal, emot Städernes wilja, them påtwingas: börandes alle öfrige Städernes betjente endast af Magistraterne tilsättas och med Fullmagter förses, utan at något intrång therutinnan skal them tilfogas.

Beträffande Städernes enskildte medel, så äga Magistraterne, tillika med Borgerskapet them, til afslöningar och publique byggnader efter Staten och Privilegierne at disponera, och bör öfwerskottet til inge andre usus anwändas, än til Städernes upprätthållande, prydnad och förbättring samt flere theras nödige behof: kommandes med redogörandet för Städernes medel at förhållas på sätt som särskilt stadgat är.

§. 22.

The redan i Riket inrättade och än til inrättande Fabriquer och Manufacturer, wele Wi ej allenast wid theras Privilegier bibehålla, utan ock på alt sätt them til allmän uppmuntran uphjelpa, skydda och befrämja, samt alla the författningar, Riksens Ständer therom gjordt eller görande warda på thet ömmaste handhafwa låta; Hwarjämte Wi

och försäkre, at icke allenast wilja handhafwa Bergslagerne i Rike: wid the allmänne Privilegier, Fri- och Rättigheter, som them af förre Konungar, Wåre Glorwyrdigste Företrädare tid efter annan förlänte och af Rikens Ständer fastställde blifwit; utan ock på lika sätt bibehålla Wår och Kronans Allmoga, samt hwar man wid theras undfångne ägande rätt til Skattejord, sådan som Wi och Kronan then til köparen försålt, enligt Skatte- eller Köpe-Breswens tydeliga innehåll, hwadan Wi ock ej eller Krono-Skatte-Räntor til någon annan, under hwad namn thet wara må, wele afsenna och bortbyta; Ridderskapets och Adelens Privilegiers 28 §. rörande Krono-Hemman eller annan lägenhet dock oförkränkt: hwarjämte Wi ock skole ständigt bibehålla Wår och Kronans Allmoga samt hwar man wid theras Åbo-Stubbe- och Besittnings-rätter, enligt therom undfångne Resolutioner, som the i bokstafwen lyda, samt befordra werkställigheten af the, til Lands-culturens uphjelpande, gjorde författningar, så at the, som til oländig marks upodlande anwända möda och kostnad, oryggeligen måge njuta the genom Förordningarne them tilsagde förmåner til godo.

§. 23.

På thet samtelige Rikens Ständer så mycket mera måga warda försäkrade om Wårt oryggeliga upsåt och uprikti-ga ömhet för thet allmänna bästa; Förklare Wi, thet Ständerne aldeles skola wara frie ifrån theras Huld- och Trohets-Ed, i fall Wi eller Wår sida skulle finnas hafwa, med wett och wilja, öfwertrådt then Ed och Försäkring, Wi Rikens Stän-

der

der härmedelst göre, eller hwad Ständerne widare, i kraft af Regerings-Formen och thenna Wår Försäkring, pröfwa nödigt, til theras Religions, Frihets, Wälfärds och Säkerhets bibehållande, at fastställa; Och som, utom hwad ofwanförmält är, Rikets öfrige Fundamentale Lagar innefatta ätskilligt, som här icke är wordet uprepadt, eller til sine omständigheter kunnat inflyta; Så finne Wi äfwen nödigt, härigenom at förklara, thet meningen icke är, at något af thet, som berörde Rikets Fundamentale Lagar förmå och innehålla, skulle thymedelst wara upphäfwit eller til sin werkan förswagadt. Hwarjämte Wi göre Oß försäkrade, thet Rikens Ständer, enligt theras Eds-pligt, Oß rätta lydno hålla och Bud Wäre fullkomna i alt thy förswarligit är för Gudi och Mannom, Oß at bjuda och them at göra, allan rätt hållnan, Wår och theras, som trogne Män och Undersåtare ägnar och bör.

§. 24.

Såsom wi finne nödigt, thenna Wår Försäkran och utfästelse allmänneligen at kungöra; så kunne Wi ej annat, än therjämte förklara, thet Wi med särdeles mißnöje och onåd anse, thereft, emot förmodan, skulle finnas någon så illa betänkt, eho then wara må, inländsk eller främmande, som wille, Oß til behag, påstå eller föreslå häruti någon ändring, eller tilskynda Oß större magt och myndighet, än föregående Wår Försäkran innehåller och förmåler, emedan Wi ingen högre myndighet begäre, än på ena sidan winna Wäre trogne undersåtares hjertan, och på then andra sidan Sjelfwe wara theras starkaste förswar emot alt inbrott uti theras rättmätiga Frihet.

Hwilket alt Wi med egenhändig underskrift och liflig Ed bekräfte, obrottsligen at efterlefwa och fullgöra: Så sant Mig Gud hjelpe til Lif och Sjål.

Stockholm then 4 Martii 1772.

GUSTAF.

Stor-

Stormägtigste Allernädigste Konung

Til Eder Kongl. Maj:ts Nådige underskrift och fastställande, få Rikssens Ständer härmedelst et efterlängtat tilfälle, at i djupaste underdånighet öfwerlämna then Swea Konunga-Försäkran, hwarom the sig förenat, sådan, som then i bokstafwen lyder; och ehuru under beredandet theraf skiljaktige meningar Ständen emellan upkommit, rörande Privilegier och theras tillämpning, hafwa likwäl Rikssens Ständer härmed welat uppenbarligen förklara, at intet Ständs wälfångne rättigheter och Privilegier härigenom kunna anses i några måtto rörde, rubbade, eller ändrade. Rikssens Ständer, som således för sin del nu mera intet finna

något hinder til fullbordan af Eder Kongl. Maj:ts höga Kröning, anhålla i underdånighet, thet täcktes Eder Kongl. Maj:t i Nåder utsätta then dag, som Eder Kongl. Maj:t Sjelf thertil tjenligast finner. Rikets Ständer framhärda med djupaste wördnad

Stormägtigste Allernädigste Konung,
Eder Kongl. Maj:ts

Allerunderdånigste och Tropligtigste
Tjenare och Undersåtare

På Ridd. och Adel. wägnar.	På Präste Ståndets wägnar.	På Borg. Ståndets wägnar.	På Bonde Ståndets wägnar.
A. G. LEIJONHUFVUD h. t. Landt-Marskalk.	A. H. FORSSENIUS Taleman.	C. F. SEBALDT Taleman.	JOSEPH HANSSON Taleman.

Stockholm then. 28 Februarii 1772.

books2ebooks.eu

www.books2ebooks.eu

e-böcker från ditt bibliotek av

eBooks on Demand

digitaliserad av

Kungliga Biblioteket

National Library of Sweden